

Stavanger Aftenblad

Grunnlagt 1. september 1893 av Lars Oftedal

Folk satt tett i tett under debatten om inflasjonsspøkelset. I panelet satt Amund Holmsen, ekspedisjonssjef Finansdepartementet, Tiril Rustand Halvorsen, økonomikomentator i Agenda Magasin, Jan Ludvig Andreassen, sjeføkonom i Eika-gruppen, Olav Slettebø, SSB, og Roger Bjørnstad, sjeføkonom i LO.

JARLE AASLAND

Kåkånomics beveger

LEDER: Økonomifestivalen Kåkånomics utfordrer stivnede begreper og oppfatninger, hos økonomer så vel som hos oss andre. Det er viktig.

– Vi henvender oss til folk som søker dybde og opplysning og vil kjenne på reell uenighet. Vi vil bak den mediedrevne debattformen og under huden på temaer som er relevante for folk flest, sier Kåkånomics festival-sjef og redaktør, Birk Florian Fischer Magnussen til Aftenbladet.

Økonomifestivalen skal ha honnør for å klare akkurat dette. Torsdag kveld, for eksempel, benket folk seg tett i tett på MS «Sandnes» for å høre debatten med tittelen «Inflasjonsspøkelset – ny pengepolitikk for en ny tid?». For hva er drivkreftene bak inflasjonen? Stemmer det at rentene må opp for å stagge den? Kan vi importere billig arbeidskraft for å bremse den?

Eller, fra en annen debatt, stemmer det at statsbudsjettet må strammes inn for å holde rentene nede? Ifølge samfunnsøkonom Olav Chen, kapitalforvalter i Storebrand, er det ikke selvsagt at det statsbudsjettet som ble lagt fram nylig, vil påvirke rentenivået.

Eller, trenger vi egentlig å produsere egen mat? Økonomiprofessor Karen Ulltveit-Moe, en av gjengangerne på festivalen, mener i en annen debatt at vi bare bør overlate matproduksjon til land som egner seg for slikt,

så ordner markedet resten. Ikke alle var enige med henne i det.

For Kåkånomics gjør det fort klart at økonomi ikke er realfag, men samfunnsfag. Det finnes kanskje ikke like mange syn som det finnes økonomer, men det finnes i hvert fall ikke mange fasitsvar alle kan enes om.

Årets festival har fått kritikk fra førsteamanuensis Thomas Laudal ved UiS. Han mener de ikke gir nok oppmerksomhet til at natur og bærekraft peker i retning av store økonomiske omstillinger. Laudal har gode poenger, og kritikken hans tar festivalen på alvor som den viktigste i sitt slag her til lands. På den annen side er det neppe mangel på diskusjoner om klimakrisen, samlet sett.

Vi har blitt vant til at finansministerens perspektiver er en fast programpost på festivalen, at Norges Bank gjerne er innom, samt sentrale økonomer fra næringsliv og academia, statsråder, andre politikere og kommentatorer.

Samtidig som Kåkånomics gjør økonomifaget åpnere for oss andre, gir uenigheten og diskusjonene nettopp innsikt og bevegelse til ganske størknede begreper som inflasjon og renter. Som påvirker privatøkonomien hos oss alle, og til tider nattesøvnen hos mange.

At folk vil møtes, bli utfordret, skaffe seg kunnskap og lytte til ulike syn, er dessuten til å bli optimistiske av, i en hverdag der det ofte er polariserte debatter og meningssiloer det er mest snakk om.

Kåkånomics har i stor grad bidratt til å gjøre økonomer mindre suverene, og økonomiske begreper mindre gudegitte. For det skal festivalen også ha stor takk.

I dag er festivalens siste dag.

Kåkånomics bidrar til å gjøre økonomiske begreper mindre gudegitte.